

Glasilo „Slovenskega lovskega društva“:

LOVĚC

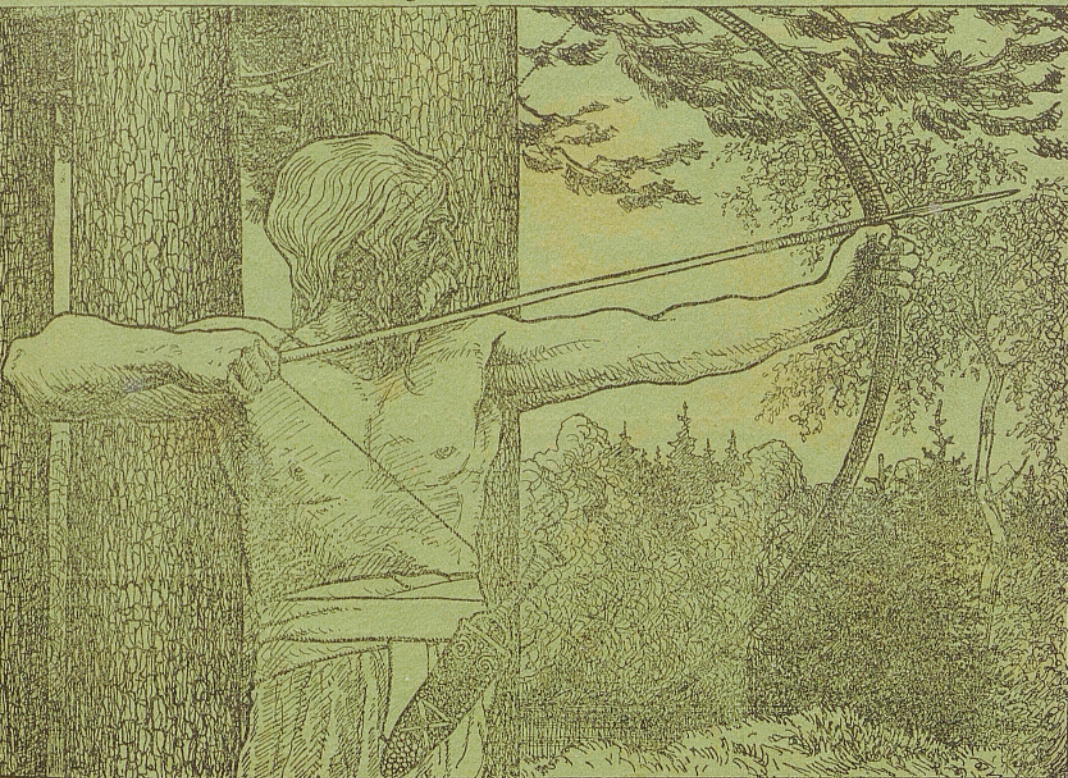
Štev. 10.

List za lov in ribarstvo.

Leto I.

Izhaja v Ljubljani po enkrat na mesec.

VSEBINA:

LOV:

M. Hanzlovsky: Nekaj o sloki. — I. tekma frmačev. — Dr. V. Jeločnik: Strel s kroglo. — Iz lovskega nahrbtnika.

LISTEK:

Rado Murnik: Trinajsti medved.

RIBARSTVO:

M. Črné: Kako sem ribaril ob Idrijci. — Iz ribarska mreže.

Slovensko lovsko društvo

in njegovo
glasilo

„Lovec“

Društvo je namenjeno slovenskim lovcem vseh pokrajin. Sedež mu je v Ljubljani.

Članarina znaša na leto **5 kron.** Kdor pa plača enkrat za vselej 50 kron, postane ustanovni član in je nadaljnjih letnih prispevkov oproščen.

Društvo izdaja svoje glasilo „Lovec“, in sicer po enkrat na mesec.

Člani dobivajo „Lovca“ brezplačno; za nečlane v Avstro-Ogrski pa znaša naročnina **6 kron** na leto; oni, ki bivajo v inozemstvu, imajo doplačati še poštnino.

List priobčuje tudi oznanila po tehle cenah:

	na ovitku:	na prilogi:
cela stran	K 250.—	K 220.—
$\frac{1}{2}$	» » 125.—	» 110.—
$\frac{1}{3}$	» » 84.—	» 74.—
$\frac{1}{4}$	» » 65.—	» 55.—
$\frac{1}{8}$	» » 40.—	» 30.—
$\frac{1}{16}$	» » 18.—	» 16.—

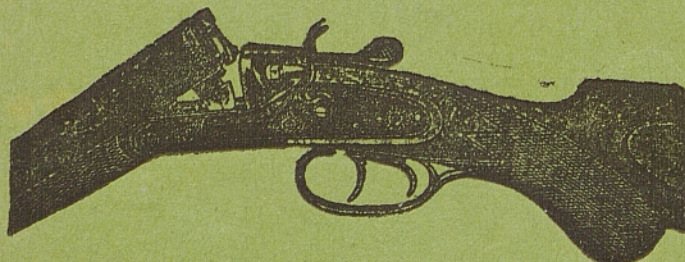
Društveno znamenje dobe člani pri odboru za 2 kroni. Pisma in pošiljatve je nasloviti na:

Slovensko lovsko društvo v Ljubljani.

Prva borovska orožno-
tvorniška družba

PETER WERNIG

dr. z om. z. v Borovljah na Koroškem

Iznajditelj in izdelovatelj „Triumph-Riffled vrtanja“ in „Wernigovega univerzalnega vrtanja“ z najgostejšim, neprekljivim vrtanjem, kakršnega še ni bilo, velikanskega strelnega učinka in prednosti ob polnem jamstvu in zmernih cenah. P. n. lovcem priporoča svoje izdelke prve vrste in kakor pero lahke tricevke, kratke lovske puške, dvocevke za šibre in krogle, risane dvocevke (Bockgewehr), Mannlicher Schönauerjeve kratke

puške in pa Wernigove štiricevne puške. — Priporočam svoje puške za krogle, kaliber 9.3 mm, preiskušene na različne strele. Kot največjo novost za dvocevke in šibre in krogle priporočam patrone z nikljastim plaščem 9.3 mm — s svinčeno ostjo in 9.3 mm patrone z legirnimi streli in papirnimi vodom. — Cenovnik zastoj in franko. —

Jakob Zalaznik, slaščičarna, pekarija in kavarna

Stari trg št. 21

Podružnice: Glavni trg št. 6, Kolodvorska ulica št. 6.

Čekovni račun pri c. kr. hran. uradu št. 113.187

Telefon št. 194.

Lovec jezikoslovec.

Leta 1903 je izišla pri Bambergu drobna zelena knjižica z naslovom „Die Hilfe in der Rocktasche“. Von H. Mecklenburg. Zweite, verbesserte Auflage von H. Holland. (Als Manuskript gedruckt). Prva izdaja te lovske brošure je bila menda prišla na svetlo že l. 1893, kajti dedirana je Njega Svitlosti princu Hermannu Schönburg-Waldenburškemu v spomin 23. aprila 1893 ustreljenega velikega medveda. Ta slovarska brošurica za lovske potrebe je namenjena nemškim lovcem, da bi se mogli ti na lovih po naših slovenskih krajih z našimi gajniki ali pazniki nad divjačino pa z gonjači - domačini pomeniti in za silo sporazumeti. Tujec, ki sicer ni zmožen našega deželnega jezika, naj bi v tej knjižici našel pomoč, če pride v položaj, da mu je v naših loviščih treba izpregovoriti z borštarnjem ali s kakim slovenskim lovskim tovarišem v našem jeziku. Dober in pameten namen, samo da s tako knjižico ni še popolnoma dosežen, kajti pisatelj, ki je seveda ne zmenivši se za naš pravopis zabeležil besede, kakor pravi, „im Klange der Aussprache“ n. pr.: jellen, koschúta, mladítza (t. j. jelen, košuta, mladica) ni pomislil, da njegovo uho še ni natančno razločilo glasov naše izreke, še ni prav zaznalo, kako naš jezik zveni. Pisatelj namreč ne razločuje n. pr. s in z (t. j. po nemškem načinu povedano trdega in mehkega s), on piše namreč „sérna“ in „saitz“. Toda bodimo pravični, on hoče sicer razločevati, pa ni dosleden v tem razločevanju. S prostim s zaznamuje mehki glas (z), s podvojenim ss pa trdi glas (s) ter piše n. pr.: s manói (z menoj), nasái (nazaj), las (làz), pósno (pozno) itd. in zopet: ssówa (sova), lissitza (lisica), na gláss (na glas) itd. — piše pa tudi „skópetz, sernak“ in tujec naj ve, da se to ne izgovarjaj „zkobec, zernak“, ampak „skobec, sernak“. Pri skobcu bo pravo izreko od narave prisiljen pač pogodil, ker se **zk** sploh ne da izgovoriti, toda pri srni in srnaku javaljne, zlasti če stoji še e pred r^{om}, pa tudi če e izpustim in pišem prosti r kot sonant, tedaj tujec še vedno ne bo vedel razločevati oblik srna (das Reh) in zrna (Körner), če bo pisal oboje enako, namreč „srna“. — Kdor torej piše n. pr.: ssontze, messetz, bi moral torej tudi dosledno pisati: ssem, ssi, ssmo, sso, ako noče, da bi tujec izgovarjal: „zem, zi, zmo, zo“ namesto „sem, si, smo, so“. — Tako tudi ne gre srak (Luft) poleg sretscha (Glück) in nessretscha (Unglück), ampak le po pisateljevem načinu dosledno: srak, ssretscha, nessretscha ali pa (kar bi bilo najlepše) z našim ne pretežavnim pravopisom: „zrak, sreča, nesreča“, pa bi poleg tega enkrat za vselej svoje rojake poučil, kako se izgovarjajo: s, z, c, š, ž, č namesto, da jih muči z dolgoveznimi znamenji ss, s, tz, sch, tsch — pri tem pa zahaja v nedoslednost in nejasnost, da našega jezika neveščí tujec nikakor ne more pogoditi, kako naj izgovaja n. pr. ga posnasch? obleschal je“ ali oboje enako: „ga poznaš? oblešal je“ (oziroma: „ga poznaž? obležal je“) ali pa različno, kakor mora biti, namreč: „ga

poznaš? obležal je“. Zakaj neki „pisskat“ (blatten) poleg „iskat“ (suchen)? Doslednost zahteva ali „pisskat, isskat“ ali pa „piskat, iskat“.

Razun tega, da glasovi niso točno in dosledno zaznamovani, ima pa knjižica tudi glede naglasa marsikatero napako. Če pravi pisatelj: auf der betonten Silbe befindet sich ein Akzent, pa piše potem dosledno sérnak (Rehbock), tedaj ne more nihče, če jezika že ne pozna z doma, pogoditi pravilne izreke „srnák“. — Kókosch, médvedka, lábud (namesto: kokóš, médvédka, labúd) tudi ne more veljati za pravilno naglaševanje. — Prezgodaj, prepozno in preblizo so sestavljenke in se imajo smatrati za enotno besedo z enim naglasom in brez presledka izgovorjeno, ne more se torej pisati: „pre sgó dai, pre pósno, pre bliso“. — „Ki“ namesto „kje“ pač ne gre, — tudi ne veliki sneg (tiefer Schnee) dobri dan (guten Tag), namesto vélik (debel) sneg in dober dan. — V knjižici nahajamo sicer nekaj prav lepih izrazov za lovsko terminologijo, n. pr.: petelin p o c a (= poka) der Auerhahn knappet, srnák Laja der Bock schreckt, piskati blatten, t. j.: posnemati na pero srnino pivkanje, igrati, tepsti se, kámpfen, o rukavih jelenov borbi za košuto, ko se z rogovi naskakujejo in trkajo. Primeri serb. igrati konja, t. j. sukati ga, da se vzpenja, pleše in poskakuje, das Pferd tummeln. Vmes jih je pa tudi nekaj takih, proti katerim moramo v imenu slovenščine odločno protestirati. Izraze „gams, flinta, kugla“ v lovski terminologiji še prav dobro prenašamo, izrazi „faliti, falcati“ se nam že bolj upirajo. Zakaj ne bi rekli za fehlen „zgrešiti“ ali „ne zadeti“ in za balzen „peti“ (pri divjem petelinú) in „kruliti“, če ne morda „gruliti“ (pri ruševcu), kajti „falcati“ je tudi falzen, t. j. zgibati (n. pr. tiskane pole v knjigoveznici). Na noben način pa ne smemo pustiti, da bi kedó prestavljal „Zündhölzer“ z izrazom „Feuerzeug“ ali pa „abfangen“ z izrazom „nikati“. Če že nečemo rabiti starih izrazov „žveplenka, žveplenica“, ker res ne ustrezajo več pri modernih vžigalnih izdelkih, imamo vendar na razpolago dovolj kolikortoliko že udomačenih izrazov „šibice, vžigalice, klinčki“, da se nam ni treba pačiti z „fajercajgom“. Nikati je v slovenščini = negirati, zanikavati ali pa počepati, sklanjati se, sorodno z glagolom „ničati“ = čepeti, skjučeno sedeti. Še tretjega „nikati“ s pomenom dem Wilde den Nickfang geben t. j. z lovskim nožem za tilek zabosti skoraj da ne moremo prenesti, prvič ker je očitno narejen po nemški besedi Genick (zatilnik) in ker pri njem popolnoma pogrešamo znakov perfektivnosti, brez katerih glagol s takim pomenom v slovenščini ne more izhajati. Abfangen se pravi durch einen Stoss mit dem Fänger tödten, t. j. zaklati, zabosti, ne pa zakiljati, zabadati, kar bi bilo poleg imperfektivnosti izraza menda slabo izpričevalo za pravega lovca. — Še en izraz v tej brošuri me je zbudel v oči. Mecklenburg tolmači namreč „aufbrechen“ t. j. ustreljeno žival razprati ali razparati ter pobrati drob iz nje, to tolmači on z izrazom „srnaka snéti“. — Sam si on tega gotovo ni izmislil, ampak je moral gotovo kaj takega res pri naših lovcih slišati. Sneti (sestavljena iz „s“ (von oben herab) in iz glagola „jeti, jamem“ pomeni v slovenščini „doli vzeti“; sname se kaj nataknenega, nasaženega, obešenega, naveznjenega itd. Ta pomen se pa tukaj nikakor ne prilega.

(Nadaljevanje na 3. strani priloge.)

OKTOBER

Nekaj o sloki.

Spisal c. kr. gozdar M. Hanzlovsky.

Sloka, ali kljunač, (*Scolopax rusticola*, die Waldschnepfe), nahaja se v naših krajih skoraj izključno kot ptica selivka. Njena prava domovina so obsežna močvirja ruskih, švedskih, norveških in angleških, deloma tudi severnih nemških gozdov. Tu sloka vali in skrbi za zarod. Ko pa prične opominjati hladna jesen, da se bliža mrzla zima, sloka zapusti svojo domovino in se napoti v toplejše kraje na jug. In ta pot jo vodi tudi preko naših krajev. V milejših zimah se jo je že večkrat naletelo na ljubljanskem barju in v južnih delih Notranjske, kjer se v bližini studencev, na obrežju rek in na močvirnih, nezamrzlih tleh, navidezno vsaj, prav dobro počuti. Sneg in daljši hudi mrazovi jo pa hitro preženejo v toplejše kraje; sploh ji pa za prezimitev najbolj ugajajo pokrajine ob sredozemskem morju.

Prvi toplejši dihljaji spomladi zbudijo v sloki zopet hrepenenje po svoji severni domovini, in ko zapihajo doli na jugu mehki pomladanski vetrovi, se sloka odpravi preko naših krajev domov.

Izkušeni lovec ve hitro kedaj je čas prišel; večer za večerom hodi ven, tovariše povprašuje jo je-li kateri že videl in slednjič jo vendar pričaka. Po dnevi pazno opazuje živinske odpadke, blato in vlažno zemljo,

ni-li že debelooki kljunač pustil svojih sledov. Te luknjice v blatu se pa tudi lahko zamenjajo z onimi zelene žolne, ki so pa bolj valjčaste podobe in manj globoke. Žolna popušča tudi bolj intenzivne vtiske svojih krempeljcev, in v odpadkih žolne se dobe ostanki mravelj, odpadki kljunača pa se takoj razlezejo zbok prevelike vlage.

Ornitologična opazovanja so dognala, da se oglasijo samci prvi, njim slede samice. Zatorej se vidi v začetku le posamezne kljunače, in le redko se je opazovalo po dva skupaj. Nekaj dni pozneje je prihod veliko izdatnejši, seveda ako je vreme ugodno. Jasne in mrzle noči, vetrovi in druge vremenske neugodnosti zadrže ta polet. Zato pa v mirnejših večerih prihajajo sloke v tem obilnejšem številu k nam.

Glavni pogoj teh poletov so snega prosta in tala tla, obrasla z neprevisokim drevjem. Prostrani gozdovi so ji vedno ljubši, kot pa mali gozdni kompleksi, zato se lahko v onih vedno že na sloke računa, ko jih v teh dostikrat sploh ni.

Drugi pogoj je vlažen svet ob vodah ali močvirjih, z jelšami, leščevjem, hrasti itd. obrasel, kjer lahko najde sloka podnevi potrebnega zavetja.

Čuden pojav je pri sloki to, da ne prihiti vsako leto v enakih množinah v ene in iste kraje. Dostikrat se je zgodilo, da se jih je pred letom dosti pojavilo, ko so leto pozneje docela izostale. Prav to se je opazovalo pri jesenskem poletu. Domneva se, da sloke ne uberejo vedno ene in iste poti v svoje domovanje, odnosno nazaj na topli jug. Mogoče je, da dajo prevladajoči močni vetrovi njenemu poletu drugo smer.

Sloka preleti ob času povratka iz toplih krajev, ali pa nazaj, tudi naše višje gore, kar omenjam posebno z ozirom na gorskega lovca. Prigodilo se mi je namreč že, ko sem lovca iz gorá vprašal, imajo li že kaj kljunačev, da mi je z vso resnobo odgovoril, da še ne pozna tega ptiča; in prav v njegovem okolišu sem naletel v jesenskem času na večje množine kljunačev. Seveda njegovo zanimanje velja le gamzu in srnjaku, mogoče tudi divjemu petelinu in ruševcu, v mali meri tudi še jerebu, za sloko se pa sploh ne zmeni! Tu na Gorenjskem sem naletel na kljunače v visočini 1400—1600 *m* in to le v jeseni; spomladanski polet v teh krajih ni tako številen.

Kmalu po svojem prihodu v naše kraje, to je ob ugodnem vremenu spredi aprila, se prično kljunači pariti.

V večerni tišini, ko se že vse odpravlja k počitku, ko se oglašajo še strahopetni kos in kričaje odganja domnevanega sovražnika, tedaj se vzdigne zaljubljeni kljunač iz svojega mirnega zavetja. Močno izbuljenih oči opazuje dremajočo naravo pod seboj. Mirno, z lahnim vztrepetom perotnic, si išče svoje izvoljenke. Ako jo je izsledil, potem se začne divje rajanje — zdaj nizko, zdaj visoko — zdaj naravnost,

zdaj postrani, dokler ne padeta povešenih peroti na tla, kjer se samec med dobrikanjem začne približevati samici. — Motil bi se pa, kdor bi mislil, videč to lovljenje v zraku, da tu ljubkuje samo eden parček; dostikrat priprhuta od druge strani še drugi, tretji samec, in takoj so si v laseh. Zmaga pač tisti, ki je močnejši, kakor povesod. Samica vzleta le malo v zrak, in to samo nizko.

Sloka porabi velik del noči za iskanje živeža; šele v jutranjih urah si poišče v varnem kraju kotichek pod kako korenino, važo, v trnji ali širok grm. Sloka se zna tako dobro skriti, da se celo skrbno opazujočemu lovcu le redko primeri, da bi jo zagledal v gnezdu. Sloka ima tudi to navado, da ne zapusti prej svojega zavetišča, dokler se ji človek ali pes ni docela približal. Pri tem pa ne vzleti vedno enako, kakor n. pr. kozica, ampak kakor ji bolj kaže. Kadar pade na tla, teče po tleh kakih 15 do 20 korakov naprej, in šele potem se pritisne k tlom. Na ta način potegne marsikaterega lovca brez psa, imenitno za nos.

Sloka vali v naših krajih le malo, kajti njena prava domovina so le severne dežele. Proti koncu meseca aprila zleže samica v čisto priprosto, a skrbno skrito gnezdo 3—4 jajca. Mladiči se izvale v 18—20 dneh; starka jih prav skrbno poučuje o težavah vsakdanjega življenja. Tretji teden že vzletajo, in v petem ali šestem tednu vzamejo slovo od matere in hajdi samotarsko vsak po svojem potu.

Koncem meseca septembra se loteva sloke nemir. Strah pred mrazom jo vznemirja in kmalu roma iz svojih dosedanjih stališč v nižje doline; ne dolgo zatem se sloke polagoma pomaknejo v toplejše kraje.

Lov na kljunače je zelo zanimiv, ker zahteva dokaj vztrajnosti in gibčnega strelca. Najbolj zanimiv je lov ob času selitve. Ob večernem mraku mora biti lovec že na svojem stališču. Komaj je poleglo zadnje vibriranje zvonov daljne cerkve, se že oglasijo prvi kljunači s svojim: „psvst, psvst . . .“ med katere se kot bas vmešava globoki „kvorr, kvorr“. Po zadnjem glasu se samca pozna že od daleč. Vedno bliže prihaja lovcu. Dolg plamteč jezik se vzdigne izza grma, posveti se, kljunač se strese in zamolklim padcem, tebebi na zemljo. Zvesti frmač, ki je mirno sedel ob strani lovca, ga na povelje: aprot! kmalu prinese. Komaj se je polegel pok, komaj druga patrona vtaknjena, je že drugi tukaj, tam se oglašča tretji . . . Nervoznost lovca narašča . . . pok . . . pok . . . toda kljunač leti dalje . . . Stemnilo se je. Sedaj šele se vrača lovec proti svojemu „brlogu“, ali pa jo zavije tja, kjer Bog „roko ven moli“. V veseli družbi se marsikatera reče, akoprav ni vse resnica.

Druga vrsta lova je buširanje, to je iskanje s frmačem po gozdu. Ta lov je veliko težavnejši in zahteva bliskovite hitrosti pri streljanju in pa vztrajnost ter brezpogojno slušnost psa. Zato pa lovca odškoduje bogati plen. Čim več težave, tem večje veselje. Ponekod love

sloke tudi v zanjke, kar se pa mora z lovskega stališča strogo zavreči. Ob času gonj na drugo divjačino se včasih primeri da prinese sv. Hubert pred cev lovca tudi kljunača, toda če ni v eni cevi vsaj št. 8, ponavadi tudi slokinega „dreka“ ni.

PSI

I. tekma frmačev dne 9. okt. 1910 v Domžalah.

I.

Veliko nismo pričakovali, mnogo nismo dosegli, vendar smo lahko z uspehom popolnoma zadovoljni.

Pri presoji takih prireditiv kakor je bila tekma frmačev, je treba predvsem imeti pred očmi žalostno resnico, da jih je tudi v lovu veliko poklicanih pa malo izvoljenih. Pretežna večina slovenskih lovcev, ki love s psom frmačem, nima pojma niti o posameznih pasmah frmačev, niti o tipičnih lastnostih te ali one pasme. Pa tudi o tem si ni na jasnem, kaj se sme, oziroma kaj se mora od psa frmača zahtevati. Pri takih lovcih je vsak frmač kratke dlake — Nemec, resaste dlake — Istrijanec, dolge dlake pa — seter. Nadaljnih razlik se sploh ne dela. Če išče pes v počasnem trabu in vtika v vsako zeljnato glavo svoj nos, se pravi, da išče lepo; pes, ki pa išče v prožnem galopu z visokim nosom, velja za divjaka. Za apel pri nas zadostuje, če se pes na grmeče povelje „herein“, združeno s primernimi kletvicami in žvižganjem, nekoliko ozre na lovca, za aportiranje pa, če po polurnem poizkušanju prinese jerebico na pol oskubljeno srečnemu strelcu. Oberländer, Wörz ali Hegendorf so nam še španske vasi. Da bi znali naši frmači poiskati izgubljene predmete ali izgubljeno divjačino, da bi šli po sledi za obstreljeno divjačino itd., vsega tega se ne zahteva. Pes, ki ga Nmec zaznamuje z besedo „Gebrauchshund“, nam je še tuj, odnosno se misli, da je „Gebrauchshund“ posebna pasma, kakor mi je nadavno zagotavljal lovec-veljak.

Da se pri takih razmerah ni smelo prirediti tekme pod tako strogimi pogoji, kakor se prirejajo tekme na Nižjem Avstrijskem, na Češkem, na Moravskem ali celo v Nemčiji, je jasno. Naša tekma se je smela gibati v najponižnejših mejah, z najskromnejšimi zahtevami. Toliko za uvod temu poročilu!

Lovišča Domžale, Dragomlje in Depajla Vas, kij ih je ljubljanski lovski klub „Sava“ velikodušno dal društvu na razpolago, so bila kaj srečno izbrana, zakaj ta lovišča imajo izredno ugodno lego in lice za take prireditve, in se jih, kar se tiče jerebic, lahko imenuje — bogata.

Zajcev se je žalibog našlo tako malo, da sodnikom sploh ni bila dana prilika preizkusiti mirnost psov pred zajci. Pri prihodnjih tekmah bo treba to okolnost na vsak način vpoštevati, in tekmo prirediti že avgusta mesca, ko še zajci niso odstreljeni, ali pa zajce do tekme varovati.

Vreme je bilo ugodno in nas je pravzaprav iznenadilo. Prej je namreč ves teden lilo, v nedeljo pa se nas je nebo vendarle usmililo, in nam ves dan kazalo vedro lice.

Udeležba tekme je bila, kar se tiče števila psov, dobra, kar se tiče njih kvalitete, izvrstna, in kolikor pride korona v poštev, povoljna. Pogrešali smo seveda marsikoga. Toda če se uvažuje, da je treba pri nas zanimanje za take prireditve šele vzbuditi, nas končno ni presenetilo, da jih je toliko ostalo doma. Večina takih lovcev se izgovarja s tem, da njih psi niso dovolj izvežbani za tekmo. Ta izgovor je seveda prazen, ker tekma se ni priredila samo zato, da se preizkusi pse, marveč tudi zato, da se lovcem pokaže razlika med dobrimi in slabimi psi. Pri tekmah se tisti, ki gleda, mnogo več nauči, kakor tisti, ki psa vodi.

Kot razsodniki so nastopili: gg. Evgen Križaj, c. kr. poštni kontrolor na Dunaju, Štefan Paximadi, veleposestnik v Sežani in Stanko Rudež, notarski kandidat v Ljubljani.

Naloga, ki so jo gg. razsodniki imeli rešiti, ni bila nobena igrača, kajti lahko je gledati, toda težko je vestno vsakega psa posebej oceniti. Razsodnik mora vse videti, ne sme ničesar prezreti, in mora vse okoliščine vpoštevati, ki vplivajo na delo psa. Tem gg. razsodnikom se mora izreči polno priznanje, zakaj svojo nalogo so vršili z neumorno pazljivostjo, in so jo rešili s temeljitostjo, ki jim dela kot strokovnjakom vso čast.

Ker ni bilo mogoče vseh 8 psov soditi posamič, se je preizkušalo po dva in dva psa skupaj.

Žreb je določil kot prvi par „Peruna“, last g. Frana Jošta, združnega ravnatelja iz Celja, in „Trefa“, last graščinskega oskrbnika gosp. Riedla iz Trzina. Kot druga dva tekmovalca sta nastopila „Vera“, last g. Fr. X. Urbanca, veletržca v Ljubljani, in „King“, last g. dr. Huberta Souvana, pristava c. kr. finančne prokurature v Ljubljani. Na tretje mesto je žreb uvrstil „Jeri“ last g. Frana Avčina, c. kr. evidenčnega geometra v Ljubljani, in „Flota“ last g. Frana Schusterja, trgovca v Ljubljani. Kot zadnji par sta nastopila „Eni“, last g. dr. Ivana Vrtačnika, c. kr. agrarnega komisarja v Ljubljani, in pa „Norma“, last g. Fr. X. Urbanca. Ocenio psov priobčujemo na drugem mestu.

Tekma se je pričela ob pol 10ih na Domžalskem polju. Lovilo se je potem proti Dragomljam, kjer se je cela družba ob 1. uri pri znanem lovcu in gostilničarju Ant. Burjci nekoliko oddehnila, in je bila prav izvrstno postrežena. Tekma se je popoldne nadaljevala, in končala ob pol 6. v Domžalah.

Po končani tekmi so se udeleženci zbrali k skupnemu obedu v gostilni „Na pošti“. Popoldne je bilo prihitelo še nekaj gostov iz Ljubljane, med njimi tudi nekaj dražestnih lovčev, tako, da je bilo pri obedu prav živahno. Ko so gg. razsodniki končali klasifikacijo, je vodja tekme g. dr. Ivan Lovrenčič razglasil uspeh ter razdelil darila. Povedal je, da gospodje razsodniki niso mogli prisoditi niti „Veri“ prve cene, ker se je ni moglo preizkusiti, je-li mirna pred zajcem, kar je pa za prvo ceno neobhodno potrebno. Namesto prve cene so pa razsodniki sklenili oddati dve drugi ceni in sicer II. ceno A) in II. ceno B). „Vera“ je torej dobila II. ceno A (50 K), „Norma“ pa II. ceno B (30 K) in III. ceno (20 K) „Eni“. Razen tega je dosegel „King“ najpohvalnejšo omembo (darilo: staklenica „thermos“). Pohvalno omembo so pa dobili: „Flot“ (darilo: pas za patrone), „Jeri“ (darilo: lovski nož), „Perun“ (darilo: lovski stol) in „Tref“ (darilo: 5 K, toliko je namreč bilo treba plačati za vsakega psa pred tekmo kot vlogo).

Gosp. Fr. X. Urbanec je nato izjavil, da obe ceni 50 K in 30 K odstopa društveni blagajni, enako tudi gosp. Riedl. Obema se je društveni predsednik toplo zahvalil.

Izrečenih je bilo tudi več napitnic. Medtem je prišla brzojavka predsednika Kranjskega društva za varstvo lova, visokorod. g. Rudolfa grofa Margherija, ki je opravičil svojo odsotnost in tem potom pozdravil udeležence. Ta pozdrav je vzbudil mnogo navdušenja, in se je visokorod. g. grofu poslala takoj brzojavna zahvala.

Žal, da je le prehitro pridrdral vlak, ki je vse udeležence odpeljal zopet v mesto.

Tekma je bila, kakor je g. predsednik poudarjal, ponižen poizkus, ki se je pa popolnoma častno izvršil. —č.

II. Izvid razsodnikov.

Prvi par.

1. „Perun“, lahek belorjav pointerling angleškega temperamenta, išče živahno, toda brez zistema. Pes ima srednje dober nos, ki nikakor ne soglaša z vihravim iskanjem. On in njegov sotekmec „Tref“ se početkoma skoro zaletita v jerebice; pozneje popravi „Perun“ ta greh in stoji na jerebice v lepi pozi. Stoji tudi še, ko se „Tref“ med tropo jerebic naivno ozira na čudno početje svojega kolega in ostane miren, ko si po strelu privošči „Tref“ veselo brakado. Apel ne zadostuje.

2. „Tref“ je težak, resast frmač nemške pasme. Pes je že sam ob sebi precej neokreten, povrhu ga je pa voditelj z neprestanim komandiranjem nekoliko begal. Opazovalec dobi vtis, da se gospodar ne upa izpustiti psa izpod puške, kar se je pozneje pri jerebica izkazalo kot opravičena slutnja.

Voditelji s psi na I. tekmi frmačev dne 9. oktobra 1910 v Domžalah.

Franc Schuster
s „Flotom“.

I. Riedl
s „Treffom“.

Dr. Hub. Sočvan
s „Kingom“.

Fr. X. Urbanc
z „Normo“ (ob nogi)
in „Vero“.

Fr. Jošt
s „Perunom“
(leži).

Drag. Klobučar
z „Eni“ (levo)
in „Jeri“ (desno).

Drugi par.

1. „King“, visok in težak Weimaranec, išče splošno dobro, stoji prav lepo, aportira čisto in kaže imeniten nos. Najbolja točka njegovega tekmovanja je bil prizor, ko je krasno sekundiral „Veri“ pred prepelico. Tukaj je svojo koleginja „Vero“ znatno nadkriljeval. Nekoliko več zistema in živahnosti pri iskanju bi mu ne škodovalo. Njegov galop je sicer zadosten, a bil bi pa lahko še bolj eleganten, če bi pes več lovil. Pes napravlja namreč vtis, da je premalo na lovu. Aport v vodi je bila samo plavalna poizkušnja brez aporta. Upam, da postane prihodnje leto resen konkurent za I. ceno.

2. „Vera“, zelo prikupljiva frmačka resaste nemške pasme, sivo-melirane barve s temnorjavimi lisami, precej šibke postave. Psica je izvrstno dresirana in igraje parira na vsak migljaj voditelja. Za svojo mladost je skoro premirna. Dela izvrstno, včasih malo bojazljivo. Ima od vseh psov gotovo najbolj sistematično iskanje, ker išče brez posebnega povelja lepo vprek. S svojo izvrstno dresuro nadomešča marsikaj, kar bi se tudi pri njej utegnilo kritikovati. Njen nastop pred divjačino je vzoren, njen down absolutno zanesljiv, aport izvrsten. Če se vpošteva, da je psica še le v 1. polju, in da bo, ko dobi več rutine, znala tudi bolje rabiti svoj nos, se lastniku, ki je to simpatično živalico sam vzredil in vgojil, lahko čestita.

Tretji par.

1. „Jeri“, močna, kratkodlaka nemška frmačka, bele barve, rjavo pikasta. Kaj naj o tej, po svoji kvaliteti jako dobri psici, rečem? Da ni bilo gospodarja poleg! Psica bi bila morda nevarna tekmovalka, če bi jo bil vodil lastnik sam, ker je bil pa zadržan, je psico iz prijaznosti vodil gospod Dragotin Klobučar, bančni uradnik v Ljubljani. Seveda je ni mogel imeti v roki, ker ga psica čisto nič ni poznala. Psica je delala, kar se ji je ravno zdelo. Da si je priborila vendarle še častno mesto pri končni oceni, se ima zahvaliti zgolj svojim naravnim vrlinam. Psica temperamentno išče, krasno frmuje, ima občutljiv nos, toda kaj je apel, o tem nima niti pojma.

2. „Flot“, precej težak kratkodlak tigrast Nemeč je splošno prepočasen, vendar ima mnogo zistema pri svojem iskanju. Pes je imel smolo in dolgo ni prišel na jerebice. Izkazal se je mirnega pred živaljo in po strelu. Ne brilira nikjer, a tudi ne pokazi ničesar. V vodi je celo med najboljšimi. Nos ni slab.

Četrty par.

1. „Eni“, 1 leto stara, temno tigrasta, kratkodlaka Nemka je živahna psica, ki kaže vse lastnosti izvrstnega, a še negotovega frmača.

Psica nima še nikake lovske rutine, vsled tega jo iritira mnogokrat ne-siguren sled. Prevelika previdnost dovede do postajkovanja in pretirane natančnosti. Pri mladem psu pa to ni diskvalifikovalna manira, temveč neizkušenosť. Tudi pri Angležih najfinejih nosov se pri mladih pseh to često opaža, pa ne ker nimajo zadosti dobrega nosu, baš nasprotno, ker imajo izredno fin nos in jih iritira najmanjši scent. To sodbo izrekam, ker sem to psico videl, kako je delala, ko je prišla kljunaču na sled. Tukaj se je vedla, da bi se bil marsikateri frmač-veteran lahko izgledoval. Njeno delo na kljunača smatram za eno najboljših točcek cele tekme, in jo je bilo gledati naravnost vžitik. Škoda da po strelu ni ostala mirna in da ni hotela v vodo. Vzlic temu, da je vskočila po strelu in da ni hotela v vodo, je dosegla III. ceno. Pričakujem, da se do prihodnje tekme temeljito izpopolni.

Psico je dresiral in sigurno ter mirno vodil g. Dragotin Klobučar, in če je to res, da je psica bila prej popolnoma mirna po strelu in da je šla rada v vodo, mu je kot dreserju in voditelju čestitati. Lastniku bi svetoval psico pustiti letos še v dresuri, ker bi bilo res škoda, če bi ta psica ne prišla do prave veljave.

2. „Norma“, mati „Vere“, je stara izkušena psica, ki kaže povoljno delo in vestno dresuro. Le nosú, po tem sodeč, kar sem videl, ne cenim posebno visoko. Sklicujem se na njeno delo na „Eninega“ kljunača in pozneje, ko je prišla z dobrim vetrom na zajca. Dobra in glasna gonja in pravočasna povrnitev ji je naknadno povišala šanse, akoravno spadajo take ekstravagantnosti na derby naraščaja in ne na jesensko tekmo; sosebno pa ne pristoji to stari, sicer z izvrstno dresuro se ponašajoči psi. Dosegla je 162 točcek in si s tem priborila II. ceno (30 K). Končno še pripominjam, da so vrednostne številke avstr. kin. društva pač nekoliko prikrojene bogatim loviščem. Radi tega je tudi vrednostna številka za mirnost pred zajcem le 2, ker se tam ne smatra za nikako posebno vilino, če ostane pes pred zajcem miren. Ni pa zaradi tega 2, ker se brakada ne smatra za posebno napako. Tukaj se stvar — to je za principe dresure, sosebno pri nas na Kranjskem, važno — ne sme napačno interpretirati. V loviščih, kjer je malo zajcev je to vsekako velika napaka, če pes vhaja za zajcem, ker se pred tako redkim gostom, kakor je pri nas zajec, mora pes, ki hoče biti popolen gentleman, etiketi primerno vesti. Ta pripomba velja pravzaprav le za „Normo“, ker drugi psi so imeli srečo, da niso trčili na zajca in se s tem najbrže precejšnjega greha obvarovali. Če povem o „Normi“ še to, da je v vodi vzorno storila svojo dolžnost, mislim, da sem vse bistveno povedal.

Lovski pozdrav!

Na Dunaju, 12. vinotoka 1910.

Evgen Križaj.

Domžale, 9. oktobra 1910.

Izkaz ocenitve.

Slovensko lovsko društvo.

Redovi:	Vrednostne številke		»Vera«		»Norma«		»Eni«		»King«		»Flot«		»Jeri«		»Perun«		»Tref«	
4 = izvrstno 2 = dobro 3 = pr. dobro 1 = zadostno 0 = nezadostno																		
Nos	15	pr. dober	45	pr. dober	45	izvrsten	60	izvrsten	60	pr. dober	45	izvrsten	60	pr. dober	45	dober	30	
Firmovanje	5	izvrstno	20	pr. dobro	15	izvrstno	20	izvrstno	20	pr. dobro	15	pr. dobro	15	pr. dobro	15	pr. dobro	15	
Natezanje	4	pr. dobro	12	pr. dobro	12	izvrstno	16	pr. dobro	12	pr. dobro	12	pr. dobro	12	dobro	8	pr. dobro	12	
Način iskanja	4	pr. dober	12	pr. dober	12	izvrsten	16	dober	8	pr. dober	12	dober	8	dober	8	dober	8	
Hitrost	4	pr. dobra	12	pr. dobra	12	pr. dobra	12	pr. dobra	12	dobra	8	pr. dobra	12	pr. dobra	12	zadostna	4	
Vztrajnost	4	pr. dobra	12	pr. dobra	12	izvrstna	16	pr. dobra	12	dobra	8	pr. dobra	12	dobra	8	dobra	8	
Apel	2	izvrsten	8	izvrsten	6	pr. dober	6	izvrsten	8	zadosten	2	nezadost.	0	zadosten	2	dober	4	
Mirnost pri perotniti, ko vzlet	2	izvrstna	8	izvrstna	8	pr. dobra	6	izvrstna	8	pr. dobra	6	dobra	4	zadostna	2	nezadost.	0	
Mirnost po strelni	2	izvrstna	8	izvrstna	6	zadostna	2	pr. dobra	6	dobra	4	zadostna	2	zadostna	2	zadostna	2	
Prinašanje perotnine	2	izvrstno	8	izvrstno	6	pr. dobro	6	dobro	4	pr. dobro	6	pr. dobro	6	zadostno	2	dobro	4	
Prinašanje iz vode	7	izvrstno	28	izvrstno	28	nezadost.	0	zadostno	7	izvrstno	28	dobro	14	izvrstno	28	pr. dobro	21	
Vsota			173		162		160		157		146		145		132		108	
	II. cena A)	II. cena B)	III. cena	Np. o.	P. o.	P. o.	P. o.	P. o.	P. o.	P. o.	P. o.	P. o.	P. o.	P. o.	P. o.	P. o.	P. o.	

Predmeti

Razsodniki: gg.: Evgen Križaj, c. kr. poštni kontrolor na Dunaju, Štefan Paximadi, veleposestnik v Sežani in Staniko Rudež,

notarski kandidat v Ljubljani.

OROŽARSTVO.

Strel s kroglo.

Dr. V. Jeločnik.

(Dalje)

Pred 20 leti je bila lovska risanica takozvani „Express“, cev s premerom od 11–13 mm, navadno Express 450 (11·6 mm) ali pa še debelejši Express 500 (12·7 mm). Obe patroni sta bili basani z navadnim črnim smodnikom, in sicer po dolžini patrone od $4\frac{1}{2}$ –7 gramov. Krogla sama je bila navadna svinčenka (iz mehkega svinca) cilindrične, na sprednjem koncu obličaste in ploskvoma odsekane oblike. Hitrost, s katero se je izstrelila te vrste krogla, je znašala od 425–460 m v sekundi. Če vpoštevamo težo krogle, 11·6 mm = 20–22 g in 12·7 mm = 25–28 g, znaša sila (moč),* ki jo ima ta v sebi, približno 250–300 mkg; ta moč (energija) je merodajna za učinek krogle v telesu divjačine, in takoj na tem mestu bodi omenjeno, da zadostuje krogla, ki ima v sebi 250–200 mkg moči za vso divjačino, kar jo imamo v srednji Evropi, ako je krogla prirejena tako, da se res vsa, ali vsaj večina te moči da uporabiti za izvrševanje mehanskega dela v životu divjačine. To delo je namreč odvisno od cele vrste posameznih faktorjev, katerih najvažnejši so: hitrost in teža krogle, oblika (posebno sprednjega dela) in snov iz katere je krogla napravljena. Odkar se je spoznala velikanska moč vojaških patron, kljub temu, da imajo lažje in v premeru ožje krogle, kakor so jih imele lovske risanice do tedaj, in se je razvidelo, da lete vojaške krogle neprimeroma bolj v ravni črti, ne s tolikim obokom nad vizirno premo, so se polastili puškarji takoj malega kalibra (najprvo 11 mm) od 9–6mm. Ker pa navadne lovske risanice z upogljivimi cevmi niso bile kos tlaku, ki ga imajo smodnikovi plini pri vojaških patronah (2800–4000 atmosfer!!) so puškarji zmanjšali množino smodnika, premer krogle pa pridržali. Naravno je tedaj, da krogle teh patron niso imele iste hitrosti kakor vojaške in tedaj tudi ne iste sile

*) Približno moč krogle si izračunamo, če nam je znana hitrost krogle (Fluggeschwindigkeit) in njena teža. Ako pomenja P = teža krogle v gramih, V = hitrost krogle v metrih (na sekundo), tedaj dobimo moč (energijo) = E dotične krogle potom računa $E = \frac{V^2 \times P}{2g}$; 2 g pomeni dvakratno povspešnost zemeljske privlačne sile in zadostuje za naš račun, če jo stavimo = 20. Količino E (moč, energijo) izražamo v našem slučaju v meterskih kilogramih = mkg. V naslednjem omenjene hitrosti krogel so merjene eksperimentalno na 25 m po izstopu krogle iz puške.

in istega učinka ter so bile slabše od starih, velicega kalibra. Iz tega izhaja še dandanes, ko so se tudi puškarji večinoma izpreobrnili, nezaupnost proti majhnemu kalibru. Zato pribijemo kot neovrgljivo resnico to: krogla majhnega kalibra (in male teže) ima pravi učinek le, če se jo izstreli z največjo hitrostjo, ki jo ji moremo podeliti; to pa je mogoče le, če vzamemo največjo množino smodnika, katera je iz varstvenih vzrokov še dopustna. Zato bašemo tudi patrone s krogli majhnega kalibra izkjučno z brezdimnim smodnikom; z navadnim smodnikom ne opravimo ničesar, ker ga v patrone z navadno dolžino in širino niti ne spravimo toliko, kar bi ga bilo potreba. Močan naboj smodnika pa tvori naravno tudi velik pritisek plinov, tedaj mora biti puška za tako uspešno patrono tudi primerno močna in trocevke „lahke kot pero“ za uporabo najmočnejših patronov, niso drugega kot pesek v oči kupcu in zloraba njegove zaupnosti.

S pomanjšanjem kalibra in povišanjem smodnikove množine, pa se je pokazalo tudi, da navadni svinec, oziroma krogla iz mehkega svinca samega, ni uporabna. Čim močnejši je naboj, tem strmejše mora biti vijalo v cevi in tem hitrejše se vrti krogla po vijalih v cevi. Mehka tvarina navadne svinčene krogle pa se ne more, če se vrti hitro, prilagoditi zarisanemu vijalu in se na površini olupiti. Svinčeni olupki ostajajo med zarezi vijala in strel postane netočen.

Pri lovskih puškah s srednje močnim nabojem smodnika, opomore se tej težkoči na ta način, da se ne rabi čistega mehkega svinca, temveč zlitino iz svinca in antimona, to je tvarino, iz katere so na pr. napravljene črke za tisk. Take krogle imenujemo legirane ali sestavljene krogle. (Legierungsgeschosse). Drugi način, da obvaruješ kroglo olupljenja je ta, da jo obdaš s plaščem tankega, z maščobo napoljenega papirja (Papierführungsgeschosse). Oboje krogle je mogoče streljati s precejšno količino smodnika in jih privedi do hitrosti 450 do 500 *m*. Ker so pa krogle srednih in majhnih kalibrov pri tej hitrosti še vedno, vsled premajhne teže (10—15 *g*), premalo močne za težko divjačino, z močnimi naboji brezdimnega smodnika se pa sploh ne dajo streljati, obdajamo krogle od 9—6 *mm* (in z brezdimnim smodnikom) z jeklenim, oziroma nikljastim ali bakrenim plaščem (Metallmantelführung). Kovinski plašč ima le nalogo, voditi in privedi hitro se vrtečo kroglo nepoškodovano skoz vijalo, in obenem obvarovati zareze vijal pred tem, da se v njih ne naberejo svinčeni olupki.

Kovinski plašč pa nima nikdar lastnosti, ki se mu od mnogih lovcev napačno pripisuje, da bi namreč povečal učinek krogle. Učinek (njega velikost) krogle je odvisen v prvi vrsti, kakor že omenjeno, od hitrosti krogle in njene teže. Pač pa se s tem, da se jekleni plašč

napravi bolj ali manj dolg ($\frac{1}{2}$ —, $\frac{2}{3}$ itd. plašč) lahko uredi način učinka. Krogle s popolnim plaščem (Ganzmantelgeschosse), kakor jih imajo vojaške patrone, imajo sicer velikansko moč, da prebijejo na gladko debele plasti različnih snovi na pr. lesa, zemlje, več živalskih trupel zapored, za lovsko uporabo pa (razen za lov na perotnino, na pr. divjega petelina) niso, ker je votlina, ki jo napravijo v živalskem telesu pregledka, ker ne raztrgajo žil in kosti in žival prepočasno izkrvavi. Tudi je obstreljeno žival težko v tem slučaju slediti, ker malo ali nič na zunaj ne krvavi, vsled premajhne odprtine na mestih, kjer je krogla truplo prebila. (Dalje prih.)

Iz lovskega nahrbtnika

Krokarja, nem.: Kohlrabe ali Kolkrabe, lat.: *Corvus corase L.*, je dne 21. oktobra pri Slamni vasi v Beli Krajini ustrelil lovec c. kr. poštarja in posestnika g. Franja Guština. Ustreljeni ptič je samica ter je dolg 570 mm, čez razprostrte peroti meri 1275 mm, peroti imajo 427 mm, rep je 240 mm dolg in presega peroti za 25 mm, kljun meri od čela čez kljuko 76 mm. Krokar je pri nas že zelo redek; nahaja se še po Alpah in semtertje po Beli Krajini; pri Jelševniku sem videl dne 7. oktobra 1906. leteti 3 pare krokarjev iz Miklarjev proti jugovzhodu tako visoko, da se je njihov zamolki „kroa, kroa“ komaj slišal in so se mi videli komaj tako veliki kakor škorci.

Dr. J. P.

Pukleža, nem.: kleine Sumpfschnepfe, Haarschnepfe, lat.: *Gallinago gallinula (L.)*, je ustrelil pri tekmi, dne 9. oktobra, g. Urbanc na dragomeljski Gmajni. Da bi bil ta selilec na potu iz severnih gnezdišč proti jugu, je komaj verjeti; strinjam se pa popolnoma z mnenjem g. oskrbnika J. Riedla iz Habaha, da je zaostal ta puklež spomladi pri nas ter se klatil dozdej tam okoli, sicer bi jih bili spodili gotovo več.

Dr. J. P.

Letošnja jesenska selitev slok. „Prvo“ je ustrelil agrarični evid. geometer g. Avčin pri Dobu, dne 21. septembra t. l.; 22. septembra je bila v lovišču „Brezovica“ ustreljena tudi ena sloka; 3. oktobra je ustrelil g. Janko Vilar pri Dobu svojega „prvega“ kljunača; oskrbnik g. Jos. Riedl je ustrelil v lovišču „Habah“ in drugih v najem vzetih loviščih: 3. oktobra prvo, 6. oktobra drugo, 2 dne 7. oktobra; dne 12. oktobra 5 kljunačev v loviščih habaških in trzinskih; zadnji teden, to je od 16. do 22. oktobra pa je ustrelil baje ta vrli lovec in izvrstni strelec 14 slok. V društvenem lovišču kamniškem so dobili in ustrelili dne 4. oktobra prvega kljunača. G. Alojzij Komel poroča, da je g. Gregorčič, c. kr. finančni nadstražnik ustrelil dne 5. oktobra v Lipi pri Komnu 1 kljunača, kar je velika redkost, ker pridejo prve sloke tje navadno še le zadnje dni oktobra. Velik odbornik g. Dragotin Klobučar je lovil dne 16. oktobra v dragomeljskem lovišču sloke ter jih je spodil 15, ustrelil pa 5, dne 23. oktobra je v ravno tem lovišču spodil 4 kljunače, ustrelil 2. — Te sloke so, menim, klateži, ki so se na Alpah izlegli, oziroma ki so na Alpah gnezdili. Poročila iz Nemčije beležijo šele 11. oktobra severne sloke selivke. — Príjatelje lovce pa prosim točnih in natančnih poročil.

Dr. J. P.

Dunajska lovska razstava je že zaprta. Tako veličastnega nastopa lovcev celega sveta, mi najbrže več ne ućakamo. Kronane glave in srca priprostitih logarjev

je v enaki meri očarala ta razstava. V celem jo je obiskalo $2\frac{1}{2}$ milijona ljudi, vkljub skrajno neugodnemu vremenu; izmed 163 dni je bilo namreč nič manj kot 77 deževnih. Največ gledalcev je prišlo na binkoštno nedeljo; bilo jih je 69 tisoč. — Najbolj veselo dejstvo je pa to, da ni — primanjkljaja, in je upati celo na majhen dobiček, ki bi pripadel skladu za podporo revnih logarskih družin. — Kranjski oddelek ni bil ravno med prvimi, pa tudi ne med zadnjimi. Nasprotno, vsak, ki si ga je ogledal, je šel zadovoljen proč, in celo naš presveti cesar sam, kakor tudi drugi mogočni gospodje so pohvalili Kranjsko. »Slovensko lovsko društvo« je nastopilo povsem častno in je dobilo od več strani izraze priznanja. Samoslovenski napis ni bil ravno vsem po volji, kakor tudi to ne, da so bili brez malega vsi predmeti označeni nemški in slovenski, toda kaj se hoče, Slovenci smo tudi narod in nam gredo enake pravice, kakor drugim.

Lovska razstava v Ljubljani je že gotova stvar. Deželni komite dunajske lovske razstave je v svoji zadnji seji enoglasno sklenil, to kar je bilo na Dunaju razstavljenega, razstaviti tudi v Ljubljani. Mnogo in premnogo jih je, ki niso mogli na Dunaj. Da tudi ti vidijo, kaj je Kranjska razstavila na Dunaju in pa da pridejo med ljudstvo boljši pojmi o pomenu in važnosti lovstva, kakor vladajo sedaj, priredi deželni komite posebno razstavo v Ljubljani. Odločilni činitelji, kakor slavni deželni odbor, mesto itd. so že obljubili svojo podporo. Razstava bo nameščena v Mestnem domu in sicer v drugi polovici novembra. Kdor ima doma kako posebno znamenitost naj piše uredništvu »Lovca«. Lahko se bo namreč razstavilo tudi take predmete, ki niso bili na Dunaju, seveda če so res zanimivi. Uredništvo »Lovca« je za vsa pojasnila drage volje na razpolago. — č.

Kuno-zlatico je ustrelila poznata lovka gospa Arko hotelirka v Ribnici. Bila je v Mali gori na lovu na srne in na svojem stojišču mirno čakala, da psi kaj priženo. Kar se proti 11 uri dopoldne oglasi blizo nje pes brak in začne lajati gor na debelo smreko. Gospa gre pogledat in opazi ob deblu smreke kuno, ki jo z dobro merjenim strelom sklati. Zanimivo je pri vsem tem to, da ni bila kuna ob tem dnevnem času skrita v gnezdu, ampak hodila zunaj.

Divjega mačka je ustrelil dne 17. oktobra t. l. pri Zdenski vasi (občina Dobrépolje) gosp. O. Fettich-Frankheim iz Ljubljane. Na brakadi so ga psi izsledili in zapodili na star hrast ter potem pod hrastom lajali toliko časa, dokler ni prišel gosp. Fettich-Frankheim na pozorišče in mačka ustrelil. Po prvem strelu (šibre št. 4) pade maček na tla, psi pa vanj. Toda slabo so naleteli. Maček jih je z levo prednjo šapo obdeloval tako, da so bili vsi krvavi. Ker mu je strel zlomil hrbtnico in desno prvo šapo, ni mogel z mesta, zato je pa tem bolj divjal na mestu. Ko je gosp. Fettich priskočil na pomoč psom in mačka pritisnil s puško k tlom, je maček zgrabil z zobmi za puškine cevi, da je kar zaškrtalo. Ker zavoljo psov ni bilo varno streljati, mu je dal 3 udarce s kopifom po glavi, na kar se je zver mrtva izleknila. Težak je bil 7 kg.

Iz Višnje gore. Prvega kljunača je opazil gospod Tone Stepec pri Višnjigori v nedeljo 2. vinotoka. Zletel je pri brakadi iz leščevja, a žal ni bil pogojen. Zatem sem sam 16. in 19. vinotoka po enega prepodil na brakadi; žal da nisem mogel streljati. Jerčev je letos prav obilo, a se tudi primerno negujejo in lovijo le na klic. Enako je dovolj zajcev; lisic je pa uprav neverjetno. Sam sem jih ustrelil meseca septembra petero, tri dorasle mladice in dve stari, zgrešil pa tri. Poljskih jerebic sploh nimamo letos, zima jih je prisilila, da so se potikale pod kozolci, kjer jih je „dvonožna zverjad“ polovila. Žal da ni bilo dovolj dokazil za sodno postopanje. Srne so pri nas skrajno redke, prepodi jih — kruta sekira, ki grozi smrt vsem gozdovom v bližini. *O. Višnjan.*

L I S T E K

Trinajsti medved.

Spisal Rado Murnik.

Lilo je kakor iz velikanskega vedra, ko sem se vozil v opoldanskem brzovlaku iz Ljubljane proti Dunaju. Nebo je sivelo, temnelo, ponekod malodane črnelo. Blisk za bliskom se je užigal, zdaj na levi, zdaj na pravi. Kakor s tisočerimi prsti je bobnal viharen dež po stropu, po straneh ropotajočega voza. Strašna nevihta je divjala po vsem Ljubljanskem polju in daleč nad izhodnimi gorami.

Pri nekaterih oknih in tudi skozi strop je jela kapljati voda. Ljudje so navdušeno zabavljali skopi južni železnici. Posebno zgovoren potnik je, uživaje kranjsko klobaso, pogodil hud dovtip, rekoč, da vsa ta povodenj ne bi mogla oprati veleumazanih delničarjev.

Poleg mene je sedel bradat gospod, morebiti ob petdesetih letih. Prijazno je pogledaval sopotnike in ostal navzlic vedno huje razsajajoči nevihti mirnovesel in zadovoljen, da sedi kolikor toliko na suhem.

Predstavila sva se; on je bil Rus. Popotoval je bil po Balkanu in po Italiji. Zdaj se je vračal v domovino. Govoril je precej dobro hrvaški.

Na met je prišla ruska literatura. Menila sva se zlasti o Gogolju, o ruskem Homerju, in o njegovih neumnih kritikih, ki mu očitajo plitvost.

Omenil sem prizor, kjer strelja Taras Buljba na svojega sina Andreja.

„Ako dovolite, vam povem nekaj podobnega, kar se je dogodilo pri nas v prvi polovici prejšnjega stoletja.

„Prosim lepo.“

Prižgal si je smotko in jel pripovedovati nekako takole:

I.

Korenjaški kazak Ohrim Dehtjarenko je ležal vedrega popoldne v razgaljeni srajci in širokih hlačah na ledini pred svojo hišo in gledal s svojimi bistrimi sivimi očmi proti hribovju. Nenavadno toplo, skoraj vroče jesensko sonce ga je prijetno grelo po obrazu in po rokah, pokritih malone do nohtov s kocinicami. Zazehal je, raztegnil žilave roke nad glavo in legel še malce na stran, da bi si dal greti tudi hrbet od nebesne peči. Poleg njega je ležala kazaška pipica, ki jo je podnevi le malokdaj dejal iz ust. Rjavobelo pisana mlada mačka je sedela na

hišnem pragu, mežikala v solncu, poskočila, se igrala z lastnim repkom in se vrtela v kolobaru.

Nad holme in hribe, zlasti na zapadu, so pripluli beli oblaki in včasi je zapihala odondod hladilna jesenska sapica.

„Očka, očka!“ je kazak nenadoma zaslišal deški glas izza meje, ki jo je tuintam že opestrila mnogobarvna jesen.

Ohrim Dehtjarenko je le malo zagrohal in se ni ganil. Gnevalo ga je, da ga sitnež moti in nadleguje v blaženem počivanju. Jezno je pogledal mladega pastirja, bosega dečka ob enajstih letih.

„Strašno, očka, strašno!“ je kričal fant in sopihal proti kazaku.

Razkuštrani, ponekod zlepljeni dolgi lasje so mu vihrali ob nizkem čelu kakor čop mlademu divjemu konju. Lice, opaljeno od solnca, mu je bilo polno rjavorumenkastih peg; v plahi razburjenosti so se mu svetile debele oči.

„Kaj pa se tako dereš, Mikola, pasji sin!“ je godrnjal Ohrim Dehtjarenko in zamahnil s svojo težko, žilavo roko.

„Pomagaj, očka!“ je vikal Mikola Balaban in se ustavil pred možem.

Kazak je zarenčal, dvignil glavo in svoja silna pleča, mrdrnil z jakimi visečimi brki, sedel in si jel tlačiti pipico.

„Kaj pa ti je na levem očesu, Mikola, da ti je tako rdeče in oteklo?“

„Joj, dobil sem klofuto, hudo klofuto po nedolžnem. Joj, joj, kakšna je bila! Toda zdaj —“

„Aha!“ se je nasmehnil Ohrim Dehtjarenko. „Prav, prav! Vsak dan bi bil vreden take zaušnice, ti vražji spak! Tak pastir, kakor ti, Mikola, bi moral pravzaprav že zdavnaj viseti za pete na hrastu. Koliko se ti je že izgubilo ovac!“

Mikola Balaban je pohlevno povetil glavo in mencial z bosima nogama.

„Ovce so neumne; pazi, pazi... izgube se ti vendar! Toda, očka, poslušaj! Medved nam je ugrabil najboljšo kravo in jo vlekel s sabo v gorovje. Kričal sem za njim, zmerjal sem ga, ali on se ni zmenil za nič, bilo mu je edinole do krave. Z eno šapo ji je zlomil hrbtišče, z drugo jo je udaril po gobcu. Joj, kako je mukala, sirota! In pregriznil ji je vrat, mrcina grda, in jo raztrgal in požrl jetra in ledvice in pa vime. Psoval sem ga, kar sem ga le mogel, oddaleč seveda, ker sem še majhen in slab in tudi nimam nobene puške, ne sulice, ne palaša. Rekel sem mu vse: ti tat, ti razbojnik, ti morilec! Vse sem mu rekel, le medved mu nisem dejal. Bil je grozno hud... Čudim se, da ni moje vpitje pomagalo prav nič!“

„Pojdi, pojdi, tepec!“ je vzkliknil Ohrin in vzdignil roko, da je Mikola odskočil ves prestrašen, kakor pred samim medvedom.

„Kaj govoriš, očka, meni, siroti! Slabe volje si.“

„Ali je bil medved velik?“ je vprašal kazak in tlačil z mezincem tleči tobak.

„Velik?“ je kriknil pastir. „U, u, u! Velik je bil tako kakor največji osel!“

„Največji osel si ti, magarac! Kaj primerjaš medveda oslu!“

„No, velik je kakor bik, res, verjemite mi, očka, še večji je. Kadar se iztegne, takrat je velik kakor čerkeska kobila, in kadar se vzpne na zadnji nogi, tedaj . . .“

„Beži, da te ne udarim!“

Tedaj se je približal s počasnim korakom visok, širokopleč mladenič, Dehtjarenkov sin Kasjan, z visoko kazaško kučmo na glavi.

„Kasjan,“ mu je velel oče, „medved nam je raztrgal kravo. Pripravi vse potrebno! Še danes pojdeva nadenj. Hitro!“

Sin je pokimal in šel za hišo, kjer so se pasli konji. Oprezno se je približal tatarskemu rjavcu.

Ali konj se ni dal rad ujeti. Nejevoljno je stresnil dolgo grivo in udaril z zadnjima nogama kvišku. Toda že je sedel mladi kazak na njem in ga stiskal s koleni, da mu je pošlo vse veselje do nagajanja. Jezdec ga je pognal med čedo konj, ugrabil iskro kobilo za povodec in jahal z obema konjema na dvorišče, da bi ju osedlal.

Ob plotu se je prikazala črnolasa temnopolta deklica z velikimi sijajnimi očmi. Navzlic sveži prvi mladosti je bila že bujno razvita. Iz čudečih se in vprašajučih oči je gledalo še mnogo otroškega. Ruta ji je bila padla raz glavo na oble rame in odkrila vse bogastvo črnih, velegostih las, ki je v njih rdel cvetoč mak.

„Kasjan, kam pa pojdeš?“ ga je vprašala rahlo.

„Z očetom proti gori. Nad medveda, ljuba Arina!“

Krasna deklica je prestrašena razširila veke.

„Ne hodi tja, dragi moj!“

„Zakaj ne? Moj oče je usmrtil že dvanajst medvedov in nikdar se mu ni zgodilo nič zlega.“

„Dvanajst medvedov! Vidiš, ljubi Kasjan, prav to me skrbi. Saj vendar veš, da je trinajsti medved najnevarnejši!“

„Babja vera“, se je nasmehnil Kasjan Dehtjarenko Arini.

„Ne govori tako! Akotudi ugonobi lovec dvanajst medvedov, ob trinajstem ga utegne dohiteti nesreča . . . smrt!“

„Tako pravijo, da, ljubica. Toda pomisli: kdor je ubil ali zabodel trinajst medvedov, njemu se ni bati nobene nesreče več!“

„Ne hodi, lepo te prosim!“

„Da bi se mi smejali, strahopetcu! Ne, ne, draga Arina! Moram iti!“

„Ne ljubiš me!“ je dejala Arina z jokavim glasom.

Omračil se mu je obraz. Pogledal je dekletu naravnost v temne, tako žalostne in proseče oči. Stopil je k njej, jo hotel prijeti za roko in jo poljubiti. Približal se ji je tako, da mu je njen sveži topli dih božal obraz in mu s čudovito silo ogreval lica. Ali ona se mu je umaknila za plot in zaihtela.

„Nič se ne boj, ljubica! Kazaško dekle se ne sme bati ničesar!“

„Slutim nesrečo, grozno nesrečo!“

Tedaj sta slišala glas očeta Ohrima.

„Ali si gotov?“ je vprašal sina. Iz hiše je bil prinesel puško s kresalnikom, mošnjo s krogliami, rog za smodnik, sulico in dva široka noža. Sinu je podal orodje iz močnega lesa; podobno je bilo vilam. Dal mu je tudi večji nož.

„Gotov“ je pokimal Kasjan.

Odjezdila sta. Ihte se je skrila Arina za grmovje.

„Molila bom k bogorodici . . .“

(Dalje prih.)

RIBARSTVO

Kako sem ribaril ob Idrijci.

Pripoveduje Miha Črné.

Lansko pomlad sem vzel v zakup ribolov Idrijce, ki je nisem poprej nikdar videl, pač pa slišal o njej, da je bogata na postrvih, lipanih, jeguljah, mrenah in klinih ter na tako imenovanih beličkih. To so male ribice, ki služijo postrvim za živež. Drugega imena za te ribice ne vem, vem samo še to, da se drže v velikih množinah, v stoječih vodah. Sprednji del je srebrnobel, zgornji pa temnosiv. Zrastejo do 10 *cm* na dolžino. Omeniti bi bilo tudi mreniče. Mrenič je zgoraj rjav, spodaj rumenkastobel in ima štiri brke na ustih. Zraste do 15 *cm*. Beličke in mreniče ima idrijska postrv tako rada, da se te ribice dobe skoraj v vsaki večji postrvi, ki se jo prereže. Ko sem šel prvokrat loviti, nisem vedel o tej vodi ne kake prostore ljubijo postrvi, ne kak natik vzamejo rajši. Poizkusil sem to in ono in sem kmalu dognal, da imajo vse večje postrvi najrajše beličke. Takoj prvi dan sem ujel 10 *kg* postrvi. Idrijska postrv je po obliki prav taka, kakor vsaka druga, samo mesto rdečih in črnih pik ima rdeče lise. Ta postrv raste zelo hitro in je prav

okusna. Najtežja, ki sem jo do danes ujel je imela 5 *kg*. Ujame se pa takih postrvi največ, da jih gre troje na 1 *kg*; na vsakih 10 rib se pa že lahko računi ena od 1 1/2 do 2 *kg* težka. Ko sem prvikrat lovil, mi je delal družbo g. W. Oba sva lovila delj časa na enem mestu in sva ujela 4 postrvi navadne velikosti in nekaj klinov. Ko že hočeva iti stran, potegne naenkrat večja riba, in za dobrih deset minut vzamem iz vode postrv, ki je imela 470 *kg*. Bil sem jo vsaj toliko vesel, kakor slabega gamsa.

Na beličke in mreene sem potem lovil celo poletje in nobenkrat nisem prišel prazen domov. Prišla je zatem jesen. Postrvi so se potem začele pripravljati na drstje in jaz sem jim dal mir, ter sem se vrgel na lipane. Idrijski lipani so nekoliko manjši od savskih, in nimajo rdečih plavut, ampak višnjeve. Meso je prav tako okusno, kakor kranjskih lipanov; manjše se love zelo rade na umetne muhe, velike pa tudi na črve, kar pa ni bilo nikdar moje lovljenje. Pri takih priložnostih, ko sem lovil lipane, sem tudi opazil, da se nahaja v tej vodi več vidr.

Kak vtis je ta opazva name napravila, si čitatelji lahko predstavljajo, če povem, da sem ujel od leta 1885. do 1900 v Bohinjski Savi, Radovnjii in pa v Podkorenski Savi, v Bistrici in v Trziču 97 vidr. Od leta 1900 dalje nisem lovil, to pa zaradi tega ne, ker mi je bilo vsako železje ukradeno, in sem se končno naveličal naročati jih iz Nemčije. Ko sem pa sedaj po devetih letih spet opazil sledove vidr, se je v meni vzbudila zopet lovska strast in ni preteklo od tega časa deset dni, že sem imel iz Nemčije dvoje železij. Do konca decembra sem ujel vanje pet vidr, ena mi je pa z železjem vred ušla, tako da prav rad vrjamem, kar sem bral v „Lovcu“, da se dobi morske vidre, ki tehtajo 30 do 40 *kg*; seveda nisem imel jaz doslej še te sreče, da bi tako težko vidro videl, kaj pa šele ujel. Izmed 102 vidr, kolikor sem jih v svojem življenju ujel, sta bili samo dve po 18 funtov težki; po navadi sem ujel pa take, ki so imele od 5 do 10 *kg*. Vidre, ki sem jih ujel v Idriji so imele izvrsten kožuh, temnorjave barve in sem kože prodal po 30 K.

Ker že govorim o vidri, ki spada med največje škodljivce ribarstva, naj mi bo dovoljeno omeniti še nekatere druge pokore. Taka pokora za ribiča je n. pr. v o d o m e c (Alcedo ispida L. Eisvogel) zeleni kos, ali kakor ga nekateri imenujejo ribič in pa povodni kos. Že večkrat sem bil pričujoč v družbi, ko so razpravljali, je-li vodomec ribarstvu škodljiv, ali ne. Nekateri so rekli, da naravnost ribam ni škodljiv, drugi spet, da je škodljiv, ker pobira ribam jajčka in tudi male ribice. Lausko jesen sem imel priliko prepričati se na lastne oči o škodljivosti tega ptiča. Moj ribič Anton mi nekega dne pove, da je opazil v nekem tolmunu izredno veliko postrv. Jaz mu seveda verjamem in grem z njim. Pripelje me je do skalovitega obrežja ob Idriji in mi pokaže

precej globok tolmun, češ, da tukaj stoji omenjena velika postrv. Jaz vržem trnek in nekaj časa lovim, pa brez uspeha. Ribič Anton mi na to svetuje, naj vržem trnek na spodnjo stran, okrog velike skale. Jaz slušam ta svet in vržem trnek, na katerem je bila nataknjena mala ribica za vado, na tisto mesto. Predno pa pade trnek v vodo, prifrči na enkrat iz skalne razpokline vodomec, ujame ribico v zraku, in odleti tako daleč, kolikor je segla vrstica. Res, da sem hitro potegnil, vendar se mu trnek ni zapel in predrzneža nisem ujel. To mi zadostuje za dokaz, da je vodomec velik ropar rib. (Konec prih.)

Iz ribarske mreže.

Ribolov okoli Ilirske Bistrice so baje popolnoma uničili. Pred leti je bilo v Zarečici in Bistrici še veliko postrvi, zdaj jih pa ni nič, ker je zakupnik ribarstva dovolil poloviti vse ribe, torej tudi postrvi, le da ohrani rake. Lovili so menda tudi postrvi pod mero, to je pod 24 *cm* — meri se namreč z vso glavo do konca repne plavuti — in tudi v prepovedanem času (od 16. oktobra pa do 15. januarja). Umestno bi bilo, da vso zadevo preišče politično oblastvo, ki naj potem postopa po zakonu. *Dr. J. P.*

Listnica upravnštva

V začetku novembra bomo izterjevali zaostalo udnino in naročnino s poštninami in drugimi stroški vred s poštnimi nalogi, na kar gg. člani in naročniki opozorimo.

Ribarski koledar za november.

V prepovedanem času so:

Na Goriškem in Koroškem:

Vsa postrvska plemena in raki.

Na Kranjskem:

Vsa postrvska plemena, ki se drestijo po zimi, to je potočne in jezerske postrvi in pa potočne zlatarčice; žlahtni raki ali jelševci (izvzemši koščake).

Na Štajerskem:

Potočna postrv, lesos in potočni raki. (V koledarju za oktober je stavljeno napačno: „rak [jel], šerec“ — namesto: rak [jelševce]).

Opomba. Za Istro in Trst z okolico ni nikakih ribarskoprvnih določeb.

Erjavec je zapisal v „potni torbi“ med goriškim narodom pobrano izrazbo „sneti kožo z mrtve živali“ = žival odreti (iz kože dejati); pa tudi ta izrazba se mi za raztolmačbo naše ne zdi primerna, kajti pobrati drob iz živali, ko jo preporejš, je pač nekaj drugzega, nego potegniti kožo z nje, odreti jo na meh. Jaz bi mislil na „izneti“, ven vzeti, iztrebiti drob in čreva iz ogrodja in trebušja, dočim žival še ostane v koži. Srnaka izneti bi bilo potemtakem toliko kot iztrebiti ga, izprazniti, izčistiti, notrobo odstraniti. Pri tej priliki bi še vprašali slovenske nimrode, če tudi pri nas poznajo kak podoben razložek za iztrebuševanje velike in male divjačine kakor pri Nemcih, ki rabijo za veliko divjačino aufbrechen, a za malo auswerfen, n. pr. der Hirsch wird aufgebrochen, der Hase ausgeworfen, jelena razporjejo (odpro), a zajcu čreva izmotajo in izkidajo. Je pač v vseh rečeh razložek med visokim in nizkim, celo pri odstranjevanju notrobe. Pa bodi dovolj!

Končno naj samo izrazim željo, če se še kedaj domisli kdo, da bi hotel sestaviti kak lovski „vademezum“ t. j. knjižico-spremljevalko za nemške lovce med slovenskimi borštarnji in gonjači, tedaj naj s slovenščino ravna dostojno in spoštljivo. To mislim da je dovolj skromna želja. Če bi nam pa zopet ponujal „fajercajg“ za Zündhölzchen, — potem pa že smemo z vso pravico zarentačiti odločno: „sakribolt nazaj!“

Preserški.

MALA OZNANILA.

Frmača, 6 let starega, prav dobro porabnega, angleške pasme, proda Franc Pevc v lhanu pri Domžalah.

Pes in psica istrske pasme, izvrstna braka, sta naprodaj. Več pove Anton Burkeljca, Laze, pošta Smartno v Tuhinju.

Kupim jazbeca (mrtvega in svežo kanjo, ki ni preveč razstreljena. Kupim pa tudi jazbečevo kožo, če nima lukenj. Viktor Herfort, preparator, Sv. Petra nasip 67., Ljubljana.

Brak-jazbečar, 4 $\frac{1}{2}$ leta star, izvrsten za zajce in lisice se proda. Cena 60 K. V. Stopar, Št. Ilij pri Velenju. Štajersko.

Mladega frmača, resaste dlake 5 mesecev starega, lepo razvitega, zelo pasijoniranega za vodo — poceni proda France Borko, železniški uslužbenec v Mariboru, Celovski kolodvor.

Foksterijerji, 3 samci, 2 samice, čistokrvni, krasno razviti, in **ovčarski psi**, izborni čuvaji, kraške pasme, ter mladiči obeh pasem, so poceni naprodaj pri Fr. Ditrichu v Zgor. Šiški.

Lovcem, ki imajo psice-frmačke, čistokrvne, nemške, kratkodlake pasme, sporočamo, da je v Ljubljani na razpolago lep plemenjak, izvrstnih lovskih lastnosti, z imenitnim rodovnikom. Naslov pove društvo.

Srnjačka ima naprodaj inženir C. M. Koch v Ljubljani, Nunska ulica, 10.

Krasne mladiče čistokrvnih rjavih istrskih brakov po 3 mesece stare ima naprodaj Anton Arko, hotelir, Ribnica.

Braka, koroške pasme, črne barve, rjavih pik nad očmi, 3 leta starega, izvrstnega gonjača, proda za 30 K Ivan Jelovšek, Sodražica.

Prodaj puško „Winchester“ z eno risano cevjo. V puško-repetirko se baše enkrat po 16 patron. Cena po dogovoru. Več pove I. Rozman, Stromayerjeva ulica 1., Ljubljana.

Dva braka-jazbečarja (Dachsbracken), pes in psica, po dve leti stara, krotka, sta naprodaj. Vajena sta tudi verige. Dasta se franko proti franko na poizkušnjo za en teden. Cena 50 kron. Več pove Franc Makovec, Soteska, P. Straža, Dolenjsko.

Lovski koledar za november.

V prepovedanem času so:

Na Goriškem:

Divji kozliček in divja kozica; srnjaček in srnica; divji petelin in divja kokoš, ruševac in ruševka.

V Istri:

Divji kozliček in divja kozica; srnjaček in srnica; divji petelin, divja kokoš, ruševac in ruševka.

Na Koroškem:

Samica in mladiči kozorogovi; divji kozliček, divja kozica; srna, srnjaček in srnica; divji petelin, divja kokoš, ruševac in ruševka.

Na Kranjskem:

Jelen, damjek ali lanjec; divji petelin, divja kokoš, ruševac in ruševka.

Na Štajerskem:

Jelen; divji petelin, divja kokoš, ruševac in ruševka.

V Trstu in okolici:

Divja koza, divji kozliček in divja kozica; srnjaček, srnica; divji petelin, divja kokoš, ruševac in ruševka.

Ptice in sesalce vseh vrst **nagača natančno po naravi** in prevzema vsa v to stroko spadajoča dela po najnižji ceni

Viktor Herfort, preparator v Ljubljani

Pred Vojašnico štev. 1. ♡ ♡ Poleg šentpeterskega mostu.

☞ Najstarejša češka trgovina s kožami ☜

F. VLK v PLZNU (Češko)

☞ priporoča najfinejše potovalne in lovske kožuhe, hlače iz ☜
☞ ovčine in iz usnja divjih maček, ter odeje za vozove in sani. ☜

Prevzema vsa krznarska dela! ☞

☞ Kupuje vse vrste kožuhovin!

Strojarna

Vse v največji izberi in po najnižjih cenah!

Barvarna

Izdajatelj: „Slovensko lovsko društvo“. — Odgovorni urednik: Anton Martinc.
Tisk J. Blaznjaka nasl. v Ljubljani.

ALBIN SCHWEITZER

preparator in dermoplastik

v LJUBLJANI, Kapitalska ulica šte. 5

se priporoča gg. lovcem

za prepariranje vsakovrstnih živali.

Delo ceno in brez konkurence naravno!

PRIPOROČILA:

Z Vašim delom sem zadovoljen, je prav čedno.

Dr. Iv. Lovrenčič.

Gospodu Albinu Schweitzer-ju v Ljubljani.

S petelinom, ki ste mi ga nagačili, sem zelo zadovoljen.

Ljubljana, 17. marca 1909.

Stanko Rudež.

Ludovik Borovnik, puškar v Borovljah (Ferlach)

Prilporeča najmodernejše puške
za lov, dvocevke, risanice,
trocevke

Manlicher-repetirke, pripravane
za lov z najboljšim strelnim
učinkom

Manlicher-Schönauer-repetirke. Browning-pištole,
kakor pištole zistem „STEYR“, zrna 6.35 in zrna 7.65
z originalnimi cenami. — Priporoča se tudi za izdelovanje novih
kopit in novih cevi. Popravlja vsakovrstne stare puške po najnižjih cenah.

JOSIP ROJINA LJUBLJANA

Krojačnica za gospode.

Elegantne obleke.

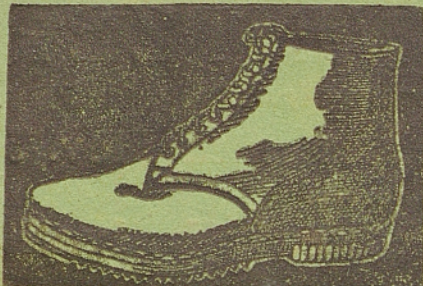
Najnovejši kroj.

Priporoča vsakovrstnih športnih, lovskih oblek in lovskih uniform.

V zalogi najfinejše, angleško, trpežno blago.

Elegantne promenadne obleke in uniforme vseh vrst.

Točna, solidna in hitra postrežba.

Cene zmerne. Postrežba točna.

JULIJA STOR

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 5
poleg Mestne hranilnice.

Največja zaloga moških, ženskih
in otroških črevljev iz najboljših
== tovaren, domačih in tujih. ==

Lovcem priporoča pristne
gojserske gorske črevlje.

Pozor g. lovci!

Za nagačanje raznovrstnih živali se priporoča

IVAN ROBIDA

v Ljubljani, Tržaška cesta št. 22.

Fina strokovnjaška izvedba. Najnižje cene. Na željo odnašam in donašam tudi sam domov; zado-
stuje naročilo z dopisnico.

Josip Peitler šolski vodja v Šmiklavžu
pri Slovenjem gradu —
nagača jako dobro in poceni živali.

Mnogo pismenih priznanj na razpolago. Priznaino pismo:
Vaše delo je izvrstno; me jako veseli, da ste se
tako mojstrsko izurili v nagačanju; čestitam!

Janko Koprivnik,
c. kr. profesor v Mariboru.

Fr. Ševčik, puškar

Ljubljana ==

Židovska ulica št. 8.

Velika zaloga pušk in samokresov najnovejšega sistema,
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških
strogo preizkušenih pušk z najboljšim strelnim učinkom. Posebno se priporočajo moje obširno
znane lahke trocevke s Kruppovimi cevmi in puške brez petelinov za brezdimni smodnik.
Novo! Avtomatične Brovning-puške, kalib. 16 in 12, z neprekosljivim strelnim učinkom,
Avtomatične Brovning- in Steier-pištole. **Velika zaloga vseh lovskih potreb-**
ščin po najnižjih cenah. Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo.

Cenovniki na zahtevo zastoj in poštnine prosto.

IV. BONAČ

Knjigoveznica, kartonaža, trgovina papirja,
== pisarniških potrebščin itd. ==

Ljubljana, Selenburgova ulica 5.

Vzorci in ceniki papirja na razpolago.